

qz vt inqt dauid in ps. Dñi est terra et plenis
tudo eius orbis terrarū et vniuersi qui habi
tant in eo. Et iterū. Tui sunt celi et tua ē ter
ra orbis terre et plenitudinē eius tu fundasti
Dedacio itaqz suo satagebat diabol⁹ xpm
seducere. Et subdidit. hec oīa tibi dabo si ca
dēs adoraueris me. Tūc dixit ei iesus. vade
sathana. s. fm Hiero. i. infernū q par⁹ est tibi
et angelis tuis. Scriptū est enī. Dñm deus
tuū adorabis et illi soli seruiēs. Nō dixit hec
verba exprobratiua in pma et scda tentatōe.
sed i ista qz hic diuinū vsurpare volebat ho
norē. Tūc reliqt eū diabol⁹ et ecce angeli ac
cesserūt et ministrabāt ei. Reliquerāt enī an
geli ipm iesum vt dicit Rico. de lira ad tps
vt diuinitas ei⁹ diabolū magis lateret et vt
cōuenienti⁹ locū tentādī hrēt et vt victoria
ipi⁹ xpi excellēti⁹ appareret ex h q sol⁹ ipm
deuinceret. Et iō victo tentatore et p pfusio
ne recedēte accesserūt angeli et ministrabant
ei sic vero dño ppij serui. Et q apparet diui
nitas xpi qz nulla natura est sup angelicā ni
si diuina. Tredunt aut ministrasse illi etiā ci
bum naturalē. sicut fecerūt helie. Insup ciba
runt illū spūali delectatōe collaudādo et bñs
dicendū sanctū nomē eius. qd et nos semper
benedicam⁹ in secula seculoz. Amen.

**Sermo duodecim⁹ de dulcissimo admis
randoqz spectaculo transfiguratiōis xpi.**

Dixit illos in mō
tem excelsū. Scribunt hec ver
ba Mat. xviij. c. Rem grandē at
qz mirabilē opatus est xps in sua trāsfigura
tione iocunda. Ad cui⁹ spectaculū delectabi
le ad oēs aplos voluit adesse. Tū qz secreta
nō sunt oībz reuelāda. tū qz debēt a maioribz
in alios deriuare sicut fit in celesti ierarchia.
vt refert Dionisi⁹. Tū etiā vt Damasc. dicit.
Reindas indignus interuenisset q nec sol⁹
repellē⁹ erat ne ad inuidiā indignationēqz
puocaret. Admissi sunt vero tres. Petrus p
pter progatiuā feruoris fidei. Iohānes ppter
excellentiā virginitatis. et Iacob⁹ ppter prio
ritatē martyrii. qz prim⁹ sustinuit martyriū
ppter xpm. vt ptz Actū. iij. c. His reuelata
sunt altissima mysteria xpi q nullus valeret
ingenio ac ppijs sensibz cōprehendere. Que
tū postmodū ab eis p̄dicata sunt et ab euā
gelistis descripta ad vtilitatē et eruditōnē no
stram. Propterea vt mens nr̄a illustret veri
tatis splendore. et dñm xpm pio veneremur
affectu. in p̄senti sermone de triplici sublimi
excellēti dignitate saluatoris nr̄i. dicemus

quā tribz discipulis p̄notatis in sua transfigu
ratione monstrauit.

Prima dicit claritatis.

Secunda superioritatis.

Tercia equalitatis.

**De claritate corpis xpi in transfiguratiōe
in qua monstrata fuit discipulis dignitas
eius.**

Capitulum primū.

Prima sublimis et excelsa dignitas
dñi iesu xpi tribz aplis demonstrata ē
claritatis. vt enī inqt matthe⁹. Trāsf
figurat⁹ est añ eos. nō q mutauerit liniāmē
ta corpis vel amiserit pristinā formā et faciē
vt Hiero. ait. sed ppter claritatis vult⁹ eius
immesitatē de q dicit. Resplēdit facies eius
sicut sol et vestimēta ei⁹ facta sunt alba sicut
nix. Placuit aut sibi sic trāsfigurari et clarita
tem oñdere. qm p̄nunciata passione sua disci
pulis vt scribit matth. xvi. c. illos induxit ad
sue passionis sequelā dicēs. Si qsvult post
me venire. s. meā doctrinā et facta sequendo
abneget semetipm. i. affectū humanū non so
lū meā passionē nō impediēdo sed etiā me in
hoc imitādo. et tollat crucē suā. i. parat⁹ sit in
animo volūtariē crucē portare in q crucifi
gatur ignominiose fm Rico. de lira. Opor
tet aut ad hoc q aliqz directe pcedat in via
q finem aliquāliter p̄cognoscat. Et p̄cipue
qñ via est difficilis aspera et laboriosa. finis
vero locund⁹. Tū q xps p suā passionē ad h
puenerit vt gloriā obtineret nō solū aīe quā
habuit a p̄ncipio p̄ceptōis sed etiā corporis
fm illud Luc. vlti. ca. Oportuit pati xpm et
ita intrare in gloriā suā. Ad quā etiā pducit
eos q vestigia sue passionis sectant. Iō pue
niens fuit vt discipulis gloriā claritatis ostē
deret. cui suos electos cōfigurabit. Vñ Pau
lus ad philip. c. iij. dicebat. Saluatorē ex
pectamus dñm iesum xpm q reformabit cor
pus humilitat⁹ nr̄e cōfiguratiū corpi clarita
tis sue. Sed vt ps ista lucid⁹ explanet tria
erunt dubia declaranda.

**Primū vtrū claritas illa quā xps oñdit in fa
cie fuit in eius corpe sicut in subiecto.**

Secūm vtrū illa claritas fuit gloriofa.

**Terciū vtrū p claritatē cōuenienter signifi
cetur gloria corporū beatorū.**

**Ad primū dubiū rñdet Alexan. in. iij. vo
lumine summe. De claritas illa fuit in corpe
xpi tāqz in subiecto nō tñ in aere circumstā
te. Inqt enī Lucas. ix. c. Facta est dñi oraret
spēs ei⁹ altera. i. alterata vt dicit glo. qd nō p̄t
esse nisi fieret immutatio circa ipam. Aliter
tñ erat claritas in veste. et aliter i corpe. qz in
corpe erat ab exteriori vt dicitur. et ita vt in**

subiecto. sed in veste ab exteriori. s. a supfuso splendore faciei. **Rō** aut quare claritas fuit in corpe sic in subiecto nō in veste. qz vestis nō erat glorificabilis. sed bñ erat glorificabile corpe. et ppter hoc ad ostendendā gloriā q̄ erit in futura resurrectōe q̄ erit in corpe sicut in subiecto. sic debuit esse claritas illa in trāsfiguratōe. **Ad** scōm dubiū rñdet sanctus tho. iij. pre. q. xl v. **Q**ue claritas illa quā xps assumpsit in transfiguratōe fuit claritas glorie q̄tū ad essentiā: nō tñ q̄tū ad modū essendi. **Claritas** enī corpis gloriofi deriuat ab aīe claritate. vt Aug⁹. dicit in eplā ad dioctōrū. **S**ilr claritas corpis xpi in trāsfiguratōe deriuata est a diuinitate ipius vt Damascē. dicit. 7 a gloria aīe ei⁹. **Q**ue enī a pncipio pceptio nis glia aīe nō redūderet ad corpe ex quadā dispensatōe diuina factū est. vt in corpe passi bili nre redemptōis expleret mysteria. **N**on tñ p hoc adempta est ptās xpi deriuadi gloriā aīe ad corpe. **E**t idē fecit q̄tū ad claritatē in transfiguratōe. alit tñ q̄tū in corpe glorificato. **Nā** ad corpus glorificatū redūdat claritas ab aīa sicut quedā q̄litas pmanens corpe efficiēs. **U**n fulgere corporaliter non est miraculosum in corpe gloriofo. **S**ed ad corpus xpi in transfiguratōe deriuata est claritas a diuinitate et aīa ei⁹ nō p modū qualitatis immanētis et afficiētis ipm corpus. sed magis p modū passionis trāsuentis sicut cū aer illuminat a sole. **U**n ille fulgor tñ in corpe xpi apparēs miraculosus fuit sicut et h ipm q̄ ambulauit super yndas maris. **E**t q̄ nō tenet opinio **D**ugonis de scō victore q̄ dicit. **Q**ue xpus assumpsit dotes claritatis in transfiguratōe: agilitatis ambulādo sup mare. **S**ubtilitatis egrediēdo de clauso virginis vtero. qz dos noīat quandā qualitātē immanētē corpi gloriofo. sed miraculose habuit ea q̄ ptinent ad dotes. **E**t est simile q̄tū ad aīam de visione qua paulus vidit deū in raptu. **I**lla g claritas fuit claritas glorie mō dicto. sed nō corpis gloriofi. **I**deo inqt Beda sup. xviij. c. **D**atthei. **I**n corpe mortali ostēdit nō immortalitātē sed claritatē similē future immortalitati. **S**ed ppter dicta querūt nō nulli. **A**n solū christi corpus fuit transfigurabile. nam scribit de moīse **E**xodi. xxxiij. c. **Q**ue apparuit facies eius: cornuta et cōsortio sermonis dñi ex maximo splēdore. **E**t. ij. ad **Corinth.** iij. c. dicit. q̄ nō poterāt filij israel intendere in faciē moīsi. ppter gloriā vultus eius. **I**nsup de beata virgine dicit glo. sup illa verbo **D**atb. i. c. **N**ō cognoscebat eam donec peperit filiū suū primogenitū. quia io

seph mariā faciē ad faciē videre nō poterat. **Q**uare videt q̄ corpus moīsi et virginis fuit transfiguratū. **A**d hoc dicit **A**lexan. in. iij. vbi sup. q̄ aliter fuit similitudo glorie in faciē moīsi. in beata virgine et in corpe xpi. **I**n faciē nāqz moīsi et beate virginis fuit similitudo claritatis qui erat alterius generis simpliciter q̄ claritas glorie. **S**ed in corpe xpi fuit claritas q̄ erat eiusdē generis cū claritate glorie. et si nō simplr tñ fm ptē. **E**t hoc est qz radius claritatis in faciē moīsi fuit a cōsortio dei quē habebat spūaliter in mēte. **S**i militer radius claritatis in faciē virginis erat ex psortio dei quē nō solū habebat spūaliter in mēte: sed etiā corporaliter in ventre. **P**z in corpe xpi fuit claritas ex vnione cum diuinitate 7 aīa in pte superiori beata. **E**t ppter h nulla alia ostēsiō claritatis debuit dici transfiguratio sicut ista. qz solū illa q̄ est in expssa similitudine ad gloriā dī dici trāsfiguratio. **E**t si ad hoc diceret q̄ claritas moīsi fuit maior claritate xpi eo q̄ nō poterat picipi nisi velaret. ergo magis fuit ostēsiua claritatis glorie. **R**ñdet **A**lex. q̄ nō fuit copiosior claritas glorie moīsi q̄ claritas corpis xpi. **N**am qz claritas faciei moīsi non posset videri fiebat nō qz maior esset s; qz offendebat 7 disgrebat visum. **S**icut etiā videmus de claritate solis q̄ ppter hoc nō p̄t videri. **S**ed claritas apparens in faciē xpi erat delectans visum 7 cōfortans. sicut claritas glorie q̄ confortat et corroborat visum. **U**n **A**pocal. xxi. c. **Claritas** ciuitatis supni pparat iaspidi cui⁹ claritas demulceret delectat aspectū. **S**ed his obijci p̄t. qz dī qz claritas corpis xpi fuit silis claritati solis q̄ videri nō p̄t. g nec ita videri potuit claritas corpis xpi. **R**ñdemus qz claritas corpis xpi dī silis claritati solis. qz sol excedit i lumine oēs planetas. **T**ñ glosa dicit **D**atb. xviij. c. **R**esplenduit facies eius sicut sol plus certe q̄ sol sed nō habuit exemplum mai⁹ cui ppararet. **S**i vero aliq̄s q̄reret cur nō cōparata fuit claritas illa claritati iaspidis sicut solis. **D**icim⁹ qz l; claritas iaspidis sūt delectabil nō tñ ita est oib; nota sicut claritas solis. **A**d terciū iā dubiū est deueniendū an. s. p claritatē puenientē significet glia corporū bñōz. **E**t videt q̄ nō. **Nā** claritas nō solū est corpm gloriofoz imo et cōis aliorū corpm. **C**ōuenientior autē est ostēsiō facta p proprietates p̄rias sicut p agilitatē impassibilitatē 7 subtilitatē q̄ p cōes. **A**d hoc ita pulcre dicit **A**lexander. qz cum sint quattuor proprietates fm quas ostendit glorioficatio corporum ipa claritas est principalis ad quant

cōsequunt cetera. Naturā enī lucis cōsequit
subtilitas. vñ lux p naturā hz subtilitatē ad
penetrandū corpa maxime corpora transpa-
rentia sic p̄t in lapide cristallino q̄ penetrat
a luce. Sillr ad ipam cōsequitur agilitas. vñ
motus vel mutatio eius fit q̄si subito. Sillr
ad ipam cōsequit impassibilitas. vñ etiā nul-
lum inquinamētū patit ab alijs. Quia ḡ cla-
ritas presupponit oēs alias pprietates q̄ sunt
corporū gloriatorū et nulla illarū possit oēs
alias. Iō puenienter fit ostensio gloriatio-
nis corporū p claritatē. Iccirco dñs in euan-
gelio math. xij. c. Significās gloriā resur-
rectōis nō multiplicat verba. sed pfecte inte-
gre et totaliter significat p claritatē cū dicit.
Iusti fulgebūt sicut sol in regno patris eorū.
De apparitōe moisi et helie q̄ cū xpo reue-
renter loquebant exhibēdo illi rāq̄s vero deo
reuerentiā et honorē.

Capitulū. ij.

Secunda sublimis et excelsa dignitas
dñi iesu xpi aplis demonstrata ē: su-
perioritatis. Quia enī vt ait Crisost.
Alij dicebāt eū esse heliā. Alij Jeremiā aut
vñ ex pphetis. iō capita pphetarū induxit vt
dñs appareat inter seruos et dñm ostendēdo
q̄ nō erat helias neq̄ moises. sz illis supior
immo et dñm se angelorū et hoim manifesta-
ret. Ecce inq̄t Matthe. Apparuit illis moi-
ses et helias cū eo loquētes. Pro clariore p̄o
hui⁹ p̄tis intelligētia tria sunt hic dubia de-
clarāda.

Primū q̄liter apparuerūt ibi moises et helias

Scōm quō discipuli cognouerūt illos

Terciū quid loquebant.

Ad primū dubiū diuersimode rīdetur a
multis. Quidā enī dicūt. q̄ moises et helias
nō apparuerūt ibi vere sz imaginariē. Alij ve-
ro q̄ angeli p psonis eorū i assumptis corpi-
bus in iporū. s. moisi et helie similitudine appa-
ruerūt. Nec fuit fictio. qz illud angeli fecerūt
et de intentione eorū qd̄ ipi psonalit fecissent
Sicut etiā dñs locut⁹ ē ad moisen qm̄ an-
gelus in psona dñi loquebat. Nōnulli autē
asserūt q̄ apparuerūt ibi moises et helias ve-
re. Sz apparuit moises i suo corpe assumpto
ad tps. Hoc videt dixisse Aug⁹. in li. de mi-
rabilib⁹ sacre scripture. Nec mirū est q̄ p tā
magna re ad tps resurrexerit et realiter vene-
rit. Alex. aut in. ij. dicit. Qd̄ apparuit ibi heli-
as in corpe et aia. moises vero in aia tm̄. Ut
enī inq̄t Aug⁹. ad paulinū i li. de cura p mor-
tuis agēda. Alij sunt humanarū limites re-
rū. Alia diuinarū signa virtutū. Alia sunt q̄
naturaliter. Alia q̄ mirabiliter fiūt. Apparitio
itaq̄ animarū post mortē fm̄ limites rez nō

est possibilis sed solū fm̄ signa diuinarū vir-
tutū sine solū fm̄ diuinā potentia et nō fm̄ re-
rū naturā. Alia igit moisi apparuit ibi vere p
diuinā potētiā. Sicut dic̄ Aug⁹. q̄ aie mar-
tyrū p diuinā potētiā pnt hoibus apparere.
Et de p̄fessore felice refert ipm̄ apparuisse ci-
uib⁹ nolans pie a se dilect⁹ cū a barbaris no-
la oppugnabat. Sz tūc restat q̄stio qm̄ si aia
moisi tm̄ sine corpe apparuit cū ipa sit insen-
sibilis quō potuit apparere aspectib⁹ aploz.
Ad qd̄ dicendū q̄ substantia spūalis apparet
sensui duob⁹ modis. Vno mō p corpus as-
sumptū sic apparet angel⁹. Alio mō p solā si-
militudinē corpis quā facit in sensum et per
quā imutat sensum. Sicut enī angel⁹ potes-
tate hz sup̄ corpora vt sibi corpus possit as-
sumere et apparere sensui p illud. Ita hz potē-
tiā vt possit aliquā corpis similitudinē in oculo
efficere et p illā oculū immutare vt ab oculo
p illā p̄cipiat. Sicut ḡ mediāte corpe pōt
facere similitudinē q̄ pprehendit ita et sine cor-
pore. Sic aia sancta q̄ gloriosa est hz istā po-
tentia. et hoc mō potuit aia moisi apparere o-
culis corporalib⁹ aploz sine corpis assumptōe
Ad secundū dubiū rīdet Ambro. q̄ disci-
puli cognouerūt moisen et heliam ex habitu
verbis et interna reuelatōe. q̄ vt pie credi p̄t
q̄primū ibi apparuerūt postea ad pedes iesu
humiliter et reuerēter dixerūt. Adoramus te
xpe et benedicim⁹ tibi q̄ venisti p crucē et pas-
sionē tuā redimere gen⁹ humanū. **A**d ter-
ciū vero dubiū dicit Lucas. q̄ loquebant de
excessu quē cōpletur⁹ erat in hierlm̄. Et vo-
cat excessum passionē ei⁹. Primo ppter exce-
dentē paupertatē. qz nō habuit in cruce vbi
reclinaret caput. Scōdo ppter excendentē hu-
militatē et obedientiā. Tercio ppter excenden-
tē penalitatē. Quarto ppter excendentē chari-
tatē. qbus virtutibus veluti q̄tuor gemmis
exornant⁹ q̄tuor cornua crucis. **Q**uā affabi-
lis erat ex vtraq̄ pte collocutio illa. **Q**uā be-
nigna erat ex vtraq̄ pte saluatoris. dñi moisi et helie
aplis audientib⁹ loquebat. Tūc petr⁹ prū-
pit in mediū et dixit. dñe bonū est nos hic eē
si vis faciam⁹ hic tria tabernacula. tibi vnū
moisi vnū et helie vnū. Et vt dicit Luc. etiā
et Marcus. Nesciebat petr⁹ qd̄ diceret. Pri-
mo qz ibi ppenio esse cupiebat tanq̄ si in vi-
sione claritatis corpis xpi beatitudo cōsiste-
ret cū beatitudo essentialiter cōsistat in visio-
ne clara ipius diuinitatis. licet aspectus hu-
manitatis xpi faciat ad premiū acciderale q̄
sancti maxime delectant. Petrus aut in illa
transfiguratōe nō vidit diuinā essentia sicut
paulus in raptu. sed tm̄ eius humanitatē ut

forma gloriosa. Secundo nesciebat quid diceret. quia sine passione christi se regnare putabat. Ideo sanctus effrem in quodam sermone christum ita introducit loquentem. Petre si hic maserim? verba prophetarum quae adimplebit ut illud. Foderunt manus meas et pedes meos et dinumerauerunt omnia ossa mea. Si hic maserim? cirographum adeque dividet. quod debitum soluet. Si hic maserim? quod dixi tibi. quod fiet. Ecclesia super te quod edificabit clauis celorum quod accipiet aut quem ligabis vel solues. hec ille. Quod suavis quae uocanda erit visio diuinitatis. quoniam ita delectabat cor petri aspectus humanitatis. petebat tria fieri tabernacula. unum per christum in quo ipse cohabitaret aliud per moysen in quo iacobus permaneret. tertium per heliam in quo moyses iohannes. Quod petre oblitus videris primorum tuorum et omnium qui scripti sunt in libro vite non per paucos deus factus est homo. non tam exiguus erit numerus electorum. Sed indulgendum est tibi quia per nimiam dulcedine postulas quod fieri non debet. Propterea ipso ita loquente. Ecce nubes lucida obumbravit eos. Ubi secundum doctores suam trinitas personarum diuinarum apostolis illis fuit demonstrata. quia per apparuit ibi in voce. filius in carne. et spiritus sanctus in specie nubis lucide. Quare autem in baptismo apparuit in specie colubae et in transfiguratione in specie nubis lucide. dicit Alex. in. i. summe. Ex apparitio spiritus sancti fuit ad ostensionem plenitudinis gratiae et veritatis quae fuit redundans in christo in baptismo. ergo apparuit in specie colubae propter secunditatem. quam attendit in coluba in qua significatur secunditas gratiae in christo ad regenerationem et sacramentorum sanctificationem. In transfiguratione vero apparuit in nube lucida ad significandum plenitudinem veritatis redundantis in christo per modum doctrinae. Nam plenitudo veritatis in christo fuit sicut nubes ex qua generata est pluuia doctrinae. Et de nubes illa fuisse lucida. quia de plenitudine veritatis eius accepimus lumen fidei et doctrinae. Hieronymus vero super mattheum. dicit de petro. De frondibus autem retortis querebat tabernaculum. sed nubis lucide operis umbraculo. ut discat in resurrectione non regimine domorum sed sancti spiritus gloria sanctos esse protegendos.

De equalitate patris et filii demonstrata in voce quam audierunt discipuli. **C**apitulum. iij. Tercia sublimis et excelsa dignitas domini iesu christi apostolis demonstrata de equalitate. Audierunt namque vocem patris dicentem. hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui ipsum audite. De hac ita scribit petrus. ii. epistola. c. i. Non enim indoctas fabulas secuti nota facimus vobis domini nostri iesu christi virtutem et presentiam. sed spe

culatores facti illius magnitudinis. Accipiens enim a deo patre gloriam et honorem voce de lapsa ad eum huiusmodi a magnifica gloria. hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui ipsum audite. Et hac vocem nos audiuimus de celo aliam cum essemus cum ipso in morte sancto. Qualis enim pater talis filius. Eternus pater eternus filius. Immensus pater immensus filius. Increatus pater increatus filius. Omnipotens pater omnipotens filius. Sed per declarationem huius patris tria sunt hic dubia declaranda.

Primum utrum processio verbi in diuinis congrue dicatur generatio.

Secundum utrum pater possit dici principium filii.

Tercium utrum filius sit alius a patre.

Ad primi dubij solutionem notanda sunt tria theologica documenta secundum doctrinam sancti theologiae. i. pte. q. xxvij. Primum documentum quod processio in diuinis non est accipienda secundum quod est in corporalibus vel per motum localem. vel per actionem alicuius cause in exteriori effectu. ut calor a calefaciente in calefactum. Sed secundum emanationem intelligibilem. utpote verbi intelligibilis a dicente quod manet in ipso. Est ergo processio illa ad intra non ab extra. Ex quo id quod procedit tali processu intelligibili. non est diuersum ab eo a quo procedit. Immo quanto perfectius procedit tanto magis est unum cum eo a quo procedit. Manifestum est enim quod quanto aliquid magis intelligitur tanto conceptio intellectualis est magis intima intelligenti et magis unum. Nam intellectus secundum hoc quod actu intelligitur secundum hoc fit unum cum intellectu. Unum cum diuinum intelligere sit in fine perfectionis necesse est quod verbum diuinum sit perfecte unum cum eo a quo procedit absque diuersitate. Secundum documentum quod nomine generationis dupliciter utimur. Uno modo committere ad omnia generabilia et corruptibilia. Et sic generatio nihil aliud est quam mutatio de non esse ad esse corruptioni opposita. Et utriusque subiectum est materia. et sic non ponitur in diuinis. Secundo modo generatio dicitur proprie in viuentibus. Et sic generatio significat originem alicuius viuentis a principio viuente coniuncto. et hec proprie dicitur natiuitas. Non tamen omne huiusmodi dicitur genitum sed proprie quod procedit secundum rationem similitudinis. Unum pilus non habet rationem geniti et filii. sed solum quod procedit secundum rationem similitudinis non cuiuscumque. Nam vermes qui generantur in animalibus non habent rationem filiationis licet sit similitudo secundum generationem. Sed requiritur ad rationem talis generationis quod procedat secundum rationem similitudinis in natura eiusdem speciei. Sic homo procedit ab homine et equus ab equo. In viuentibus ergo quod de potentia in actu vite procedunt. sicut sunt homines et animalia generatio utraque generatio includit. Si autem sit aliquid

viuēs cuius vita nō creat de potētia in actū
pcessio si q̄ in tali inuenit̄ excludit oīno pri-
mā rōem generatōis. Sed p̄r habere rōem
generatōis q̄ est p̄ria uiuentiū. Sic ergo p-
cessio uerbi in diuinis habet rationē genera-
tionis. pcedit enī p modū intelligibilis actō-
nis q̄ est operatio uite et a principio iuncto
et f̄m rationē similitudinis. qz cōceptio intelle-
ctus est similitudo rei intellecte et i eadē natura.
qz in deo idē est intelligere et eē. Uñ pcessio
uerbi in diuinis d̄r generatio et ipm pcedēs
d̄r fili⁹. Si autē aliq̄s q̄reret. q̄re pcessio uer-
bi intelligibilis in nobis nō d̄r generatio sicut
in diuinis. Rñdet q̄ intelligere in nobis nō
est ip̄a substantia intellectus. vñ uerbū qd̄ f̄m
intelligibile operationē pcedit in nobis nō
eiusdē nature est cū eo a q̄ pcedit. Ideo non
p̄rie et cōplere cōpetit ibi rō generatōis. S;̄
intelligere diuinū est ip̄a substantia intelligen-
tis. Quare uerbū pcedens pcedit ut eiusdē
nature subsistens. Et ppter hoc p̄rie dicit̄ ge-
nitū et fili⁹. Tercū documentū q̄ in diuinis
sunt due pcessiones. s. uerbi et amoris. Nam
ibi ut dictū est nō est pcessio nisi f̄m actionē q̄
nō tendit in aliqd̄ extrinsecū. sed manet i ip̄o
agente. h̄mōi autē actio in intellectuāli natu-
ra est actio intellect⁹ et actio uolūtatis. pcessio
autē uerbi attendit̄ f̄m actionē intelligibile.
f̄m autē operationē uolūtatis inuenit̄ in nobis
quedā alia pcessio. s. amoris f̄m quā amari
est in amāte. sicut p cōceptionē uerbi res dī-
cta uel intellecta est in intelligēte. Ista autē p-
cessio amoris in diuinis nō d̄r generatio sic
dicit̄ Athanasi⁹. Spūs sanct⁹ a p̄re et filio nō
factus nec creat⁹ nec genit⁹. Rō est qz hec est
dīa inter intellectū et uolūtate q̄ intellectus
fit in actu p hoc q̄ res intellecta est in intelle-
ctu f̄m suā similitudinē. Uolūtās autē fit in
actu nō p hoc q̄ aliq̄ similitudo uoliti sit in vo-
lente sed ex hoc q̄ uolūtās h̄z quandā incli-
nationē in rē uolitā. Processus ergo q̄ atten-
ditur f̄m actionē intellect⁹ est f̄m rōem simi-
tudinis. Et iō p̄r h̄re rationē generatōis qz
oē generās generat sibi sile. pcessio autē q̄ at-
tendit̄ f̄m actionē uolūtatis nō cōsiderat̄ f̄m
rōem similitudinis s;̄ magis f̄m rōem mouen-
tis et impellētis in aliqd̄. Et iō qd̄ pcedit in
diuinis p modū amoris nō pcedit ut genitū
uel ut fili⁹ sed magis pcedit ut spūs q̄ noie
quedā uitalis motio et impulsio designat̄.
put aliq̄s ex amore d̄r moueri uel impelli ad
aliqd̄ faciendū. Secundū dubiū erat utz
p̄r possit dici principiū fili⁹. Ad h̄ dicit̄ Au-
gust⁹. in. iiii. de trini. Pater est principiū to-
tius deitatis. Sanct⁹ p̄o tho. i. pte. q. xxxiiij.

dicat. Q̄ hoc nomē principiū nihil aliud si-
gnificat q̄ illud a q̄ aliqd̄ pcedit. oē enī a q̄
aliqd̄ pcedit quocūqz mō dicim⁹ eē principi-
um. Tū ergo p̄r sit a q̄ pcedit ali⁹ sequit̄ q̄
p̄r sit principiū. S;̄ h̄ tripliciter obijcit̄.
Primo qz principiū et cā idē sunt f̄m p̄m.
Sed nō dicim⁹ p̄rem esse causam fili⁹ ne in-
curram⁹ errorē Ari⁹. q̄ dixit filiū pcedere a
p̄re sicut effect⁹ a cā. ideoqz esse primā ei⁹ cre-
aturā. Et spiritū sanctū pcedere sicut creatū
rā utriusqz. Et f̄m h̄ neqz fili⁹ neqz spūs san-
ctus esset uerus de⁹ qd̄ est i ueritate et fidē.
ergo sicut nō dicim⁹ p̄rem eē cām fili⁹ ita ne-
qz p̄ncipiū. Secdo obijcit̄. qz p̄ncipiū d̄r re-
spectu p̄ncipiat. q̄ fili⁹ esset p̄ncipiat⁹ et p cō-
sequēs creat⁹ qd̄ est falsissimū. Tercio obijci-
tur qz hoc nomē principiū a p̄ritate sumit̄.
Sed ut inq̄t Athanasi⁹. In hac trinitate ni-
hil prius aut poster⁹ nihil maius aut min⁹
ergo p̄r nō debz dici p̄ncipiū fili⁹. Ad primā
obiectōz rñdet sc̄tus tho. q̄ greci utunt̄ indif-
ferenter in diuinis noie cause uel noie princi-
piū. S;̄ latini doctores nō utunt̄ noie cāe s;̄
solū noie p̄ncipij. Rō est qz p̄ncipiū est p̄mu-
nus q̄ cā. prim⁹ enī terminus uel etiā p̄ma-
ps rei d̄r p̄ncipiū s;̄ nō cā. h̄ nomē q̄ cā uidet̄
importare diuersitatē substantie et depēdentiā
alicui⁹ ab altero qd̄ nō importat nomē p̄nci-
piū. In oībo enī cāe generib⁹ sp̄ inuenit̄ distā-
tia inter cām et illud cui⁹ est cā f̄m aliquā p-
fectionē aut p̄tutē. S;̄ noie p̄ncipij uiuimur
in his q̄ nullā h̄mōi dīam h̄nt sed solum f̄m
quendā ordinē. Sicut cū dicim⁹ punctū eē
principiū linee. Uel etiā cū dicim⁹ primā p̄te
linee esse p̄ncipiū linee. Ad secundā obiectio-
nē dicit̄ p̄far⁹ doctor. q̄ apud grecos inuenit̄
de filio uel spū sancto dici q̄ p̄ncipient⁹. S;̄
hoc nō est in usu latinoz. qz licet attribuam⁹
p̄ri aliqd̄ auctoritatis rōe principij. nihil tū
ad subiectōz uel minorationē q̄cūqz mō p̄ti-
nēs attribuim⁹ filio uel spūi sc̄to ut uidet̄ oīs
erroris occasio. Ad terciā obiectōz rñdem⁹.
qz licet h̄ nomē principij q̄ntū ad illud a q̄ im-
ponit̄ ad significandū uideat̄ a p̄ritate sum-
ptum. nō tū significat p̄ritatē sed originē.
Tercū dubiū erat utrū fili⁹ in diuinis sit
ali⁹ a p̄re. et arguit̄ qdā q̄ nō. nā f̄m grāma-
ticos. Ali⁹ est relatiū diuersitatis sube. si q̄
filius est ali⁹ a p̄re uidet̄ q̄ sit a p̄re diuersus
qd̄ est i sniam doctor. Inq̄t enī Aug⁹. vii.
de trini. Tū dicimus tres p̄sonas nō diuer-
sitate intelligere uolumus. Et Ambro. in. i.
de trini. Pater et filius diuinitate vnū sunt.
nec est ibi substantie dīa neqz ulla diuersitas.
Et Hilarius in li. de trini. In diuinis p̄so-

nis nihil est diuersum nihil alienū nihil se-
parabile. & fili? nō est aliū a p̄re. Veruntū
cōtrariū videt̄ esse. qz Aug? in li. de fide ad
petrū ait. Una essentia p̄ris z filij et spūs sc̄i
in q̄ nō est aliud p̄ aliud fili? aliud spūs san-
ctus. & quīs p̄sonalit̄ sit ali? p̄r alius fili? ali?
spūs sanctus? Ad intelligendā itaqz veritatem
dicit sanctus? Tho. i. pte. q. xxxi. Qz ex verbis
inordinate platis incurrit̄ heretis. Ideo cū
de trinitate loq̄mur cū cautela z modestia est
agendū. qz vt Aug? dicit in i. de trini. Nec
piculosius alicubi errat̄. nec laboriosius ali-
quid querit̄ nec fructuosius inuenit̄. Por-
tet autē in his q̄ de trinitate loquimur duos
errores oppositos cauere. inter vt trinqz t̄pate
pcedentes. s. errorē Arrij. qui posuit cū trini-
tate p̄sonarū trinitatē substantiarū. Et errorē
Sabellij q̄ posuit cū vnitate essentie vnitatē
p̄sone. Ad vitandū ergo errorē vitare debe-
mus in diuinis nomē diuersitatis z p̄differē-
tie ne tollat̄ vnitas essentie. Possum? autē vti
noīe distinctionis p̄pter oppositionē relatiuā.
Et sic si qm̄ inueniret̄ nomē diuersitatis vel
d̄se sumendū est p̄ distinctionē. Ne autē tollat̄
simplicitas diuine essentie vitandū est nomē
separatōis vel diuisionis q̄ est totius in p̄tes.
Ne tollat̄ equalitas vitandū est nomē dispa-
ritatis. Ne tollat̄ similitudo: vitandū est no-
men alieni vel discrepātis. Ad vitandū erro-
rē Sabellij vitare debem? singularitatē ne
tollatur cōicabilitas essentie diuine. Vñ Bi-
larius li. de trini. Patre z filiū singularē deū
p̄dicare sacrilegiū est. Debem? etiā vitare no-
men vnici ne tollat̄ numerus p̄sonarū. Dici-
mus tñ vniciū filiū qz nō sunt plures filij i di-
uinis. nō tñ dicim? vniciū deū. qz pluralitas
deitatis cōis est. Vitam? nomē cōfusi ne tol-
latur ordo nature a p̄sonis. Vñ Ambro. li. i.
de trini. Nec p̄sum est qd̄ vnū est nec mul-
tiplex eē p̄r qd̄ indifferēs ē. Vitandū est etiā
nomē solitarij ne tollat̄ p̄sortiū triū p̄sonarū
Ad argumentū vero dicendū q̄ hoc nomē
ali? masculine sumptū importat̄ distinctiōz
suppositi. vñ fili? est alius a p̄re. s. est aliud sup-
positum diuine nature sicut est alia p̄sona et
alia hypostasis. Est ergo fili? alius a patre
sed nō diuersus neqz alienus. Quia enī in di-
uinis est distinctio s̄m p̄sonas nō autē s̄m es-
sentia. Dicim? p̄r est ali? a filio sed non aliud
Et cōtrario dicimus q̄ sunt vnū s̄z nō vn?.
Equalē igit̄ deo patri dei filiū p̄dicamus de
q̄ dixit vox paterna vt supradictū est. hic est
fili? meus. s. naturalis. Alij autē sunt adopti-
ui in q̄ mihi bñ placui. i. in q̄ diuinū bñpla-
citū cōplebit̄ de redemptōe mundi. Audien-

tes ista discipuli ceciderūt in faciē suā. qz s̄m
Diero. sup math. Humana fragilitas p̄spe-
ctū maioris glorie nō sustinet. Ab hac autē
fragilitate sanant̄ hoīes p̄ xpm̄ eos i gloriā
inducēdo. Qd̄ significat̄ p̄ hoc q̄ accessit̄ te-
rigit̄ eos dixitqz illis Surgite nolite timere
q̄ leuātes oculos neminē viderūt nisi solū ie-
sum. eo. s. q̄ moyses et helias reducti fuerant
volūtate diuina ad loca vñ fuerant abducti.
Descendentibz autē illis de mōre p̄cepit iesus
ne alicui v̄sionē dicerent donec resurgeret a
mortuis filius hoīs. Que phibitio facta est
s̄m doctores. nec alij audietes xpm̄ eis appu-
ruisse in forma glorioza scandalizarent̄ po-
stea vidētes ipm̄ pati tam ignominiose. Ecce
q̄t modis añ et post resurrectionē suā salua-
tor n̄r allicere corda hoīm pcurauit ad sup-
ne felicitatis desiderū. et tñ mortales miseri
nō nisi trāsitoria bona ista atqz terrena sum-
mo studio adipisci conāt̄. Ipe dei fili? deus
ver? z gloriosus viā summi boni nos docuit
Ipe ad regnū celoz nos inuitauit. Ipe i sua
trāsfiguratiōe tribo aplis claritatē corpis de-
lectabilē z oī suauitate repletā videri fecit. vt
sp̄etis mundalibz rebz supna gaudia seruen-
tius affectaret̄. Ad q̄ nos pducatur ipe qui est
bñdict? et laudabil? in secula seculoz. Amē.
Sermo terciusdecimus de innocētia xpi
in quo cōfutat̄ blasphemia eoz q̄ dicūt xpm̄
sua culpa iud eis exosum fuisse.

Eccatum nō fe
cit nec dolus inuentus est in ore
ei?. Verba sunt p̄ncipis aploz
p̄ma sua eplā ca. ij. Iniquitas quo-
rundā hoīm puerloz vsqz adeo inualuit vt
cū audiuit p̄sumū saluatōrē iudeis pcuran-
tibus ignominiose crucis tormentū subiisse.
nō sine ipi? culpa factū fuisse improbe fateā-
tur. detestant̄ passionis ei? mysteria q̄ p no-
bis dignat? est mori. Et vt inq̄t petr?. Tra-
debaz iudicātū se iniuste q̄ p̄ctā n̄ra p̄tulit in
corpē suo sup lignū vt p̄ctis mortui iusticie
vīuam?. Obijciūt autē nobis illi neqz qd̄ nō
videt̄ verisile iudeos ita p̄cordit ita frequē-
ter ita hostiliter s̄ xpm̄ fuisse p̄motos nisi ali-
qd̄ rep̄hensione dignū dep̄hendissent. Neqz
p̄lar? s̄ iusticiā hoīez sanctū veluti seditio-
sum et reū sceleratū cōdenasset ad mortē. Quā
obrem vt hmōi p̄ditissim? error penit? extrin-
guat̄ decreui de innocētia xpi i h̄ sermōe dis-
serere. Qñdamqz xpm̄ iesuz deit̄ virgīs filiū
innocēt passum. nō p̄r aliqd̄ ei? p̄ctū qz ab
oī labe penit? fuit imūnis put verba p̄posita
dicūt in q̄bz de innocētia xpi locuturi triplici